

הצלת הפעולה העברית

יש לנו כיום ארבע פיתות עם 260 תלמידים והגנו מתכוננים לפתוח אחרי הפסח עוד כיתה אחת לפחות, ואילו בשערי הערב למבוגרים קיימות בעת 15 כיתות ובהן כ-500 תלמידים משני המינים. בלילה האחרון של הגובה ערכנו גשף אמנותי בהשתתפות מקהלתנו הצעירה. בחצר בית הספר והצגנו מחזה בשלש מערכות "החשמלאים" למ. מלוטק שזכה להצלחה רבה. המשתתפים גויסו מבין המודים והתלמידים ומלאו את תפקידיהם באופן נעלה, ולא פעם נכו לתשואות סוערות מצד הקהל. בסוף התכנית המגוננת היו הקראות של התלמידים הפעוטים, שנתקבלו במחזאות כפים ממושכות ובקריאות נמרצות של הדרן אשר למקהלה, אנו מצינים. בשמחה את פרסומה הגדל יחד עמה. ארגונים רבים מומינים אותה להפגנותיהם. לשם שכלולה והעשרת הרפרטואר שלה הזמין האגוד מנצח תזמורת מפורסם בעירנו (לא יהודי) כדי ללמד אותה שירים חדשים. כדאי לציין הצלחה לא פחות קטנה לרגל הפגנה צנועה שהתקיימה בכ"ז שבט שעבר, לכבוד יום השנה הראשון ליסוד האיגוד. נכחו על פי הזמנה חברי ועד הקהלה, משרד הרבנות וסתם אנשים מנכבדי העדה בהצגת תלמידי היום והערב לכל כיתותיהם. האורחים התעניינו בהם ובהנו רבים מהם והביעו את שמחתם להתקדמותם המפליאה. היו"ר נתן סקירה קצרה ותמציתית מפעולותיו השונות של האיגוד וידרש מחברי ועד הקהלה פתיחת כתות חדשות כמוסד. י"ר וע"ק ה' יוסף בירדונו העלה על נס את עבודתו המסורה של האיגוד והישגיו החשובים בזמן זה קצר בערך ובמסכת המלחמה, והבטיח מתוך חגיגות להעמיד לרשות האגוד ללא שום הגבלה את כל האמצעים והעזרה הדרושים. בשורת "התקווה" של המקהלה נסתיימה ההגיגה. בשטח הפעולה בין שורות הנוער יש לציין כניסת שנים מחברינו לועד "ארגון בוגרי האליאנס" בעירנו. הללו השפיעו על שאר החברים להקציב סכום הגון להקמת ספריה עברית עלי"ד הספריה הצרפתית הנמצאת בחוג שלהם, והוחלט לשנה זו, להזמין ספרים עבריים ל-60 לא"י בערך. כ"כ הוחלט להתים את הארגון על עתון עברי בשביל חור הקריאה וכבר נתקבלו הגליונות הראשונים של "הארץ" איגודנו מצדו מקבל "דבר" בענין ספרי הלימוד נעשתה הזמנה חשובה בסכום 25 לא"י מחברת "רביר" והזמנה אחרת על סכום דומה עומדת לצאת לפועל בקרוב. אנו מבקשים אתכם להמציא לנו מחזות קלים, שביצועם על הבימה בעזרת כוחות צעירים מתחילים, יהיה בגדר האפשרות. רצוי מאד שאלה יהיו כתובים על דקע הסטורי לאומי. תנכי או אחר. כ"כ אספי שירים עממיים עם נגינות קמובן.

כבר כתבתי לכם במכתבי הקודם, כי מצב החינוך של הנוער באלג'יריה אינו טוב והסיבות לכך אמנם רבות הן. אבל הסבה העיקרית היא חוסר מורים מוסמכים ותכנית מודרנית-דתית. בבתי האולפנא שלנו אין רוח ואין חיים. תמוה הדבר שמנהיגי הקהלות יושבים בחיבוק ידים ואינם רואים בסכנה הצפויה לחינוך הרוח. בתי הכנסיות ריקים ורק היתומים והאבלים באים ומנקשין רא ודא בשפתיהם קדושים, כתוב באותיות צרפתיות. בזמן האחרון התיעצו אנשים מספר ליצד להיטיב את המצב אבל מיד נתקלו בשאלה שאין לה פתרון: חוסר מורים דברתי עם מנהיגי קהלות, ולל יור טענה אחת בפיו: תן לי מורה, אשלם מה שצריך! ולא יכלתי כמובן, למלאות בקשתו. הנוער בעצמו משתוקק לדעת, צמא להכיר את הגלדות עמו, כדי לקשר את העבר עם העתיד. אבל מי יהיה מדריך ומלמד? קבלתי ידיעה מעיר מוזראן שישו שם שעורים לעברית, מחוץ לת"ת כ"ה שמנהל הרוחני הוא הרב הראשי, חכם ומשכיל בלשוננו ד' דוד אשכנזי. כן קיים שם ת"ת "יגדל תורה" לשעורים באים בוגרים שהיו מתבוללים עד עתה ועכשו חוזרים לצור מחצבתם, המורה שלהם אמנם ציוני נלהב, אבל גם שם מורגש חוסר נסיון בהוראה. בת"ת של כ"ה באלג'יריה למדו לפני המלחמה 700 ילדים ובזמן ישי 3000, עכשו לומדים שם 300 והמנהל הרוחני מר קופינו, אע"פ שהוא זקן מופלג, משפיע בעצמו בכל יכלתו להרימה, אבל אין לו עוזרים. לשמחתנו מתקדם והולך המוסד החינוכי על שם "הרמב"ם". יש לנו בשנה זו כפלים תלמידים ממה שהיו לנו בשנה שעברה והם באים אלינו ברצון והשם הטוב של בית הספר מושך רבים, ואע"פ שצר המקום, באים צעירים וצעירות בכל בוקר בשמחה. בפורים שעבר נערכה בהנהלתו של המנהל הרוחני החכם מר כהן בקר, הצגה יפה עד מאד. הבית היה מלא מפה לפה, אורחים חוזרים של התלמידים, המנהל הרב הראשי מר אייזענבעט נאמו, דבריהם עשו רושם כביר על השומעים, ואז"כ הציגו התלמידים והתלמידות את "אסתר ואחשורוש". דקלמו שירים בעברית ובצרפתית והקהל שמח וכל אחד יצא שבע רצון. המורה עזרלק טרח הרבה וטרחתו לא עלתה בכדי. הנערים שלא הגיעו עדיין לגיל השש שחקו יפה ובהרגשה ועשו רושם חזק על הנאספים. מנהיגם מר אלירו ואשתו עמלו הרבה בביצוע התכנית והקהל הודה להם בכל לבם. השעורים לבוגרים מתנהלים כרגיל ולו היתה האפשרות לאחד את כל המפלגות מסכיב לפעולה עברית תרבותית היה יותר טוב, אבל מה שלא יעשה השכל יעשה הזמן. מובטחני, כי הישוב הארצי-ישראלי לא יתביש בחלוצים שיבואו מפה, כי רוח חזק מפעם את הדור הצעיר ללמוד את שפתנו ברוח עמנו. יסדנו גם כן ישיבה על שם הרבנים הריב"ש וההשב"ץ ו"ל שהיו רבני אלג'יריה, התלמידים לומדים כל היום בבית"ס "רמב"ם" ובשעה 4 אחו"צ באים לישיבה ולומדים תורה, נביאים, כתובים בנגינה וכן ילמדו נביאים בע"פ, וכבר יש תלמידים שידעם בע"פ פרקי ישעיהו. הרבנים המרביצים תורה הם הרב הראשי מר אייזענבעט, היו"ר, הרב מוילנא, הרב חביב, הרב כמון, ואנשי מלמד ש"ע א"ה. הישיבה עומדת תחת השגחתו ובעזרת הבורא אני מצפה לראות הרבה נחת רוח מתלמידים אלה. אני רואה צורך להודיש שאם תחליטו לשלוח הנה מורים זבתנאי שיהיו חוזרים רגש הדת, תהיו בטוחים שימצאו תן בעיני הנוער ויעמידו תלמידים רבים וישפיעו הרבה להפצת לשוננו, כי אין אצלנו צעיר שאינו רוצה ללמוד ולדבר עברית כמו שאתם מדברים, אבל מתי יהיה האות?

PK 1007 15/11/52